

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 600/2021-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom [REDACTED], [REDACTED], proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Co 263/2018-911 z 25. februára 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. júla 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté rozhodnutie, vrátil vec na ďalšie konanie a priznal náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka je stranou v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v procesnom postavení žalobkyne. Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 41 C 49/2014-337 zo 4. decembra 2015 určil, že vlastníčkou predmetných nehnuteľností označených v geometrickom pláne vyhotovenom [REDACTED], [REDACTED] z 27. augusta 2015 je sťažovateľka. Uvedené nehnuteľnosti sa nachádzajú v jazdeckom areáli, v rámci ktorého sa nachádzajú aj stavby patriace sťažovateľke.

3. Proti rozsudku okresného súdu bolo podané odvolanie žalovaných, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 3 Co 137/2016 z 25. januára 2015 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

4. Proti rozsudku krajského soudu podali žalovaní dovolanie.

5. Najvyšší soud napadnutým uznesením dovolanie žalovaných 4 a 5 odmietol a rozsudok krajského soudu v napadnutej časti vo veci samej a v časti trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Podstatou argumentácie sťažovateľky je to, že podľa jej názoru napadnuté rozhodnutie je arbitrárne z týchto dôvodov:

a) Dovolací súd pochybil, keď preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu na základe dovolaní žalovaných, v ktorých žalovaní fakticky napádali skutkové zistenia odvolacieho súdu, ktoré však dovolací súd nie je oprávnený preskúmať a aj napriek tomu ich preskúmal.

b) Dovolací súd sa nestotožnil so závermi odvolacieho súdu o právoplatnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia. Dovolací súd neoprávnene spochybnil skutkové závery odvolacieho súdu.

c) Napriek tomu, že boli predmetné pozemky vyvlastnené, stali sa predmetom dedenia po [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] a prešli na žalovaných. Predmetom dedenia však predmetné pozemky byť nemohli, keďže ich poručníci v čase smrti nevlastnili.

d) Hoci dovolací súd v napadnutom rozhodnutí uviedol, že podrobuje prieskumu právne závery odvolacieho súdu, z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, v ktorom dovolací súd prezentoval svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil, je zrejmé, že fakticky hodnotil skutkové závery odvolacieho súdu (doručovanie vyvlastňovacieho rozhodnutia, posudzovanie existencie plnomocenstva na prevzatie vyvlastňovacieho rozhodnutia, posudzovanie obsahu plnomocenstva), a teda výsledkom jeho preskúmvacej činnosti boli aj závery skutkové.

e) Správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

f) Najvyšší súd podrobil prieskumu rozhodnutie odvolacieho súdu na základe neprípustných dovolaní, hodnotil skutkové závery súdov nižších stupňov, čo viedlo k zrušeniu právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu a následnému porušeniu základných práv sťažovateľky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Uznesením č. k. I. ÚS 420/2021-5 z 20. októbra 2021 bol sudca Ladislav Duditš vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie vo veci sťažovateľky. S poukazom na čl. III ods. 1 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 o ústavnej sťažnosti ústavný súd rozhodoval v zložení uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

8. Predmetom konania o ústavnej sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti argumentácie, ktorou sťažovateľka namieta, že napadnutým rozhodnutím najvyšší súd porušil jej označené základné práva z dôvodu, že najvyšší súd v rámci dovolacieho konania posudzoval otázky skutkové, ktoré nebol oprávnený riešiť.

9. Ústavný súd považoval za potrebné najskôr ustáliť predmet konania vymedzený sťažovateľkou. Sťažovateľka v odôvodnení ústavnej sťažnosti namieta aj porušenie práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) bez toho, aby toto ustanovenie zahrnula do petitu. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Ústavný súd neprihliadol na namietané porušenie označeného práva podľa dodatkového protokolu, vychádzajúc zo svojej judikatúry, v ktorej stabilne konštatuje, že text uvedený mimo petitu pokladá za súčasť odôvodnenia ústavnej sťažnosti, ktorý nemôže doplniť petit (I. ÚS 316/09, I. ÚS 98/2011, II. ÚS 103/08, II. ÚS 154/09, III. ÚS 235/05, IV. ÚS 174/2011, IV. ÚS 481/2011). Ústavný súd prihliadol aj na skutočnosť, že sťažovateľka je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom.

10. Pri prejednaní ústavnej sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto už citované ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

11. Ústavný súd zistil, že napadnutým rozhodnutím bol rozsudok krajského súdu v napadnutej časti vo veci samej a v časti trov konania zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v dôsledku čoho nejde o rozhodnutie konečné. Ústavný súd zároveň konštatuje, že v tomto prípade nejde o taký prípad, kde by sťažovateľkina argumentácia výnimočne odôvodňovala aj preskúmanie kasačného rozhodnutia, najmä vzhľadom na sťažovateľkou tvrdené skutkové otázky, pri ktorých nie je daná záväznosť právnych názorov dovolacieho súdu.

12. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nemá právomoc preskúmať postup a namietané rozhodnutie najvyššieho súdu, pretože o veci koná všeobecný súd, pričom sťažovateľka v konaní pred všeobecným súdom môže uplatniť prostriedky, ktoré jej priznáva zákon na ochranu jej základných práv a slobôd (§ 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol pre jej neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

13. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, a z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa už ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľky uvedenými v ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2021

Libor Duľa
predseda senátu